

**Univerzita
obraný**

**Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií**

Datum 14. 7. 2022

JIH UKRAJINY

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

V minulých dnech zaznělo od vysokých ukrajinských činitelů, včetně prezidenta Zelenského, že ukrajinské ozbrojené síly zahájí vojenskou operaci s cílem získat zpět kontrolu nad teritoriem jižní Ukrajiny okupovaném ruským protivníkem. V oblasti Chersonu se již v minulých dnech pokusila ukrajinská strana převzít iniciativu a přistoupila k lokálním protiútokům, prozatím však bez větších úspěchů. Proklamovaná ofenzíva na jihu země se má stát v nadcházejícím období pro ukrajinskou armádu prioritou, aktuálně je však velmi nejisté, zda je v jejích silách takto rozsáhlou útočnou operaci úspěšně realizovat. Poslední bojové operace na východě Ukrajiny silně vyčerpaly obě bojující strany a dodávky vyspělých západních zbraňových systémů jsou realizovány stále v relativně malých počtech. Zásadní koncentrace ukrajinských ozbrojených sil na jedné frontě by pak logicky vedla k jejímu oslabení v jiných regionech a riziku, že toho ruský protivník bude schopen využít. Jižní směr je ze strategického hlediska nicméně zcela logickou volbou a pokud k ukrajinskému protiútoků ve větším či menším rozsahu dojde, dá se očekávat především v tomto prostoru.

Z vojenského hlediska je jižní frontová linie pro ruskou stranu komplikovanější než východní linie, resp. region Donbasu, kde se v posledních týdnech koncentrovalo válečné úsilí obou stran. Možnost plynulého zásobování ruských jednotek je zde obtížnější, a to vzhledem k větší vzdálenosti od vlastního ruského teritoria, poškozené dopravní infrastruktuře i schopností ukrajinské strany narušovat na tomto směru efektivněji komunikační linie či vlastní logistické zázemí ruských sil. Přerušení pozemního koridoru mezi Krymem a Donbasem by zde ruskou situaci výrazně zhoršilo a vystavilo ruské jednotky rozmístěné severně a západně od Krymu ohrožení z více směrů. Oproti východnímu bojišti zde tedy chybí ruské straně výrazná hloubka zázemí a možnost relativně spolehlivého doplňování nasazených jednotek z teritoria Ruské federace.

Dalším faktorem, který by preferoval ukrajinské operace na jižním směru je aktuální ruská snaha upevnit plnou kontrolu nad obsazeným teritoriem Chersonské a Záporožské oblasti a pravděpodobný záměr je anektovat. Ukrajinskými představiteli deklarovaná mohutná ofenzíva či výzvy obyvatelstvu k evakuaci před touto nadcházející vojenskou operací mohou mít mimo jiné za cíl narušit tyto ruské snahy. Resp. přesvědčit i tu část místní populace, která by snad byla ochotna akceptovat trvalou ruskou přítomnost, aby vnímala současný stav pouze jako dočasné provizorium a nadále důsledně odmítala probíhající rusifikaci místní správy. Obdobný proces sice probíhá i na východě v obsazených částech Luhanské a Doněcké oblasti, tam je však patrně pozice ruské okupační správy pevnější a její kontrola teritoria efektivnější. Jih Ukrajiny, resp. její černomořské pobřeží a zdejší přístavy, je rovněž velmi významným prostorem pro ukrajinskou ekonomiku a její možnosti zajistit vývoz domácí produkce. Tento význam aktuálně nejvíce zdůrazňují komplikace s exportem ukrajinského obilí, týká se to však i dalších komodit.

Značnou roli v ukrajinských úvahách o větší ofenzívě mají i politické motivy. Úspěšná ofenzíva a znovudobytí části ztraceného teritoria by nepochybně výrazně posílila morálku ukrajinských vojáků i celé společnosti a zároveň podpořila ochotu jejich západních partnerů v dalším poskytování ekonomické i vojenské pomoci.

Zpracoval: Mgr. Richard Stojar, Ph.D.